

Stavovské hlídky:

Hlídka advokátů.

Řídí Dr. Stanislav Hendrych, gen. taj. Adv. komory v Praze II., Mikulandská ul. č. 18.

Eugen Tarabrin:

K VÝKLADU § 10 ADV. Ř. O PODVOJNÉM ZASTOUPENÍ.

Nepříčí se ustanovení § 10 adv. řádu o zákazu podvojného zastoupení, když advokát převezme v trestním řízení zastoupení jednoho z obviněných a soukromého účastníka, jejichž zájmy jsou úplně konformní. (Nál. kárné rady advokátní komory pro Čechy z 16. IX. 1943 č. dis 215/41.)

Skutková podstata: Státní zastupitelství v M. žalovalo A a B, že jeli neopatrně, a to A nákladním autem a B osobním autem, nedbali předpisů o jízdě motorovými vozidly a způsobili srážku svých vozidel, . . . čímž spáchali přečin proti bezpečnosti života podle § 335 tr. z. V tomto trestním řízení pověřil A svou obhajobou advokáta Dra X. K trestnímu řízení připojil se jako soukromý účastník C, majitel nákladního auta, které při srážce bylo řízeno A a ve svém písemném podání uvedl, že se připojuje k trestnímu řízení vedenému proti B a uplatňuje proti B náhradu škody, způsobené jemu na jeho nákladním autu. Dr. X převzal též zastoupení C jako soukromého účastníka a zastupoval v tomto trestním řízení až do jeho pravoplatného skončení jak obžalovaného A tak i soukromého účastníka C; při konečném hlavním přelíčení založil Dr X za soukromého účastníka C seznam útrat. Rozsudkem krajského soudu v M. byli oba obžalovaní A a B uznáni vinnými, avšak soukromému účastníku C nebyly přisouzeny útraty právního zastoupení. V důvodech rozsudku jest uvedeno, že náhrada útrat nebyla soukromému účastníku přiznána, »ježto výše škody na jeho autu přesně zjištěna nebyla, a že nadto právní zástupce C byl v řízení činný jako obhájce obžalovaného A . . . Okolnost, že vystupoval právní zástupce C při řízení, není na závadu rozhodnutí, že nepřiznán byl nárok na náhradu útrat s právním zastoupením spojených, ježto byl činný s nejvyšší míry, ne-li vůbec, jako obhájce A.« Do tohoto výroku o nepřiznání útrat podal soukromý účastník C stížnost, která usnesením vrchního soudu v P. byla zamítnuta. Vrchní soud uvedl v důvodech: »Protože soukromý účastník si zřídil právním zástupcem tutéž osobu, která v téže trestní věci byla již obhájcem obžalovaného a která podle velícího ustanovení § 10, odst. 1 adv. ř. tyto dvě funkce vykonáváti nesměla a měla právní zastoupení soukromého účastníka odmítnouti, nebyl po právu Drem X zastoupen. Právem prvý soud stěžovateli proto nepřisoudil náhradu právního zastoupení a z těchto důvodů byla jeho stížnost jako neodůvodněna zamítnuta«. Současně uložil vrchní soud krajskému soudu v M., aby spis byl postoupen kárné radě advokátní komory v Praze.

Na základě shora vyličené skutkové podstaty bylo na Dra X vzneseno obvinění, že v trestní věci, v které již byl obhájcem jednoho ze spoluobžalovaných proti velícímu předpisu § 10 adv. ř., převzal ještě právní zastoupení soukromého účastníka, že v obou těchto funkcích setrval a tyto vykonával až do pravoplatného skončení oné trestní věci.

Kárná rada zprostilá Dra X obvinění naň vzneseného z těchto důvodů:

Skutková podstata, která jest podkladem obvinění vzneseného na Dra X, jest nesporná a kárná rada má za úkol posouditi, zda Dr. X svým jednáním nedopustil se jednání, které jest v rozporu s povinnostmi povolání anebo jest na újmu cti a vážnosti stavu.

Vrchní soud ve svém usnesení postavil se na stanovisko, že jednání Dra X jest v rozporu s ustanovením § 10, odst. 1 adv. řádu. Po stránce formální kárná rada není vázána tímto názorem, ježto posuzovati, zda jednání advokáta jest v rozporu s povinnostmi uloženými jemu jako příslušníku stavu advokátského, přísluší výhradně kárné radě (arg. ustanovení § 2 kárného statutu).

Podle ustanovení § 10, odst. 1 adv. řádu in fine advokát nesmí oběma stranám v témže právním sporu sloužiti nebo radu udíleti. (Autentický text zní: »ebenso darf er — d. h. Advokat — nicht beiden Teilen in dem nämlichen Rechtsstritte dienen oder Rat erteilen«.) Tímto ustanovením jest stanoven zákaz t. zv. p o d v o j n ě h o z a s t u p o v á n í. Písemnictví rozlišuje podvojně zastupování ve vlastním smyslu a podvojně zastupování v širším smyslu (srov. Holubovský, Beiträge zum Advokatendisciplinarstrafrecht, str. 15). S hlediska praktického toto rozlišování má ten význam, že pokud jde o podvojně zastoupení ve vlastním smyslu, stačí k naplnění skutkové podstaty kárného deliktu, když advokát vystupuje jako zástupce dvou osob, které s hlediska ryze formálního mají procesní postavení odpůrců. Z toho vyplývá, že tento delikt může býti spáchán pouze na půdě sporného procesu. Naproti tomu v řízení mimosporném k naplnění skutkové podstaty tohoto deliktu jest nutné, aby měla místo materiální kolise zájmů. Pouhé formální postavení zastoupených osob není rozhodné (srov. Lohsing, Oesterreichisches Anwaltsrecht, str. 144). Vycházejíc z těchto zásad uvažovala kárná rada při posouzení jednání Dra X takto: Trestní řízení vedené proti A a B mělo za účel zjistiti, kdo z obviněných a do jaké míry svým jednáním naplnil skutkovou podstatu ustanovení § 335 tr. z. Poněvadž šlo o srážku dvou automobilů, z nichž jeden byl řízen A a druhý B, byly zájmy těchto dvou obviněných od počátku až do konce úplně protichůdné, poněvadž každý z nich měl zájem na tom, aby během trestního řízení bylo prokázáno výhradně aneb aspoň převážně zavinění druhého. Šlo vlastně o dvě trestní řízení, spojené k společnému projednávání vzhledem k jednotnosti místa a času spáchaných trestních činů a nikoliv jednotnosti trestního činu samého. Dr. X převzal obhajobu A a tudíž převzal na sebe úkol hájiti pouze jeho zájmy, t. j. prokázati, že srážku zavinil výhradně aneb z převážné míry řidič druhého auta B. C jako majitel auta řízeného A připojil se k trestnímu řízení vedenému proti B a proto v tomto trestním řízení byly jeho zájmy od počátku až do konce úplně konformními se zájmy A, poněvadž v tomto trestním řízení měl stejný zájem na tom, aby bylo prokázáno výhradně aneb z převážné části zavinění B a tudíž i na tom, aby bylo prokázáno, že A srážku nezavinil. Tvoří-li proto A a C v tomto trestním řízení jednu zájmovou skupinu. Ježto trestní řízení jest vybudováno na zásadě obžalovací a na zásadě spolupůsobení procesních stran, tvořili v tomto konkrétním trestním řízení A a C jednu procesní stranu. Proto ta okolnost, že Dr. X zastupoval oba shora jmenované, nebyla v rozporu s ustanovením § 10, odst. 1 adv. řádu, ježto toto jednání nepřičilo se ani formálnímu ani materiálnímu pojmu podvojněho zastupování.

Hlídka notářů.

Řídí Dr. František Janatka, notář, Praha II., Spálená ul. č. 9.

Z PRAKSE PROJEDNÁVÁNÍ POZŮSTALOSTÍ.

Ministerstvo spravedlnosti vydalo pod datem 21. října 1943 tyto dva výnosy:

1. Č. j. 37.271/43-14:

Věc: Výklad nařízení ze dne 2. listopadu 1942 (Říš. zák. I, str. 637) o ztrátě protektorátní příslušnosti.

K dotazu jedné notářské komory o výkladu ustanovení nařízení ze dne 2. listopadu 1942, Říš. zák. I, str. 637, Věstn. ř. prot. str. 301, o ztrátě protektorátní příslušnosti, sdělují v dohodě s ministerstvem vnitra tyto vysvětlivky:

Ve smyslu § 2 nařízení ze dne 2. listopadu 1942, Říš. zák. I, str. 637, Věstn. ř. prot. str. 301, ztrácejí protektorátní příslušnost jen oni Židé, kteří mají svůj obvyklý pobyt v cizině a kteří se stali podle §§ 1 a 2 vl. nař. Sb. č. 19/1940 protektorátními příslušníky, pokud nebyli protektorátní příslušnosti zbaveni již podle nařízení ze dne 3. října Říš. zák. I, str. 1997, Věstn. ř. prot. str. 179. Zároveň se ztrátou jejich protektorátní příslušnosti propadá podle § 3 shora uvedeného nařízení také jejich jmění Říši. Stejně propadá Říši jmění oněch Židů, kteří byli dne 12. listopadu 1942 bezdomovci a měli naposled protektorátní příslušnost nebo býv. československou státní příslušnost, jestliže mají nebo založí svůj obvyklý pobyt v cizině.

Osoby, uvedené v § 3 nařízení ze dne 2. listopadu 1942 nemohou podle § 4, odst. 1 a 2 tohoto nařízení ničeho nabytí mortis causa nebo darováním od protektorátního příslušníka nebo od německého státního příslušníka. Podle § 4, odst. 3 nařízení platí ustanovení o nabytí mortis causa a darováním od protektorátních příslušníků přiměřeně též pro osoby, které ztratily německou státní příslušnost podle § 2 zákona o odvolání uděleného občanství a odnětí německé státní příslušnosti ze dne 14. července 1933, Říš. zák. I, str. 480, Věstn. ř. prot. 1939, str. 19 příl. k č. 8, jakož i pro osoby, jejichž jmění propadlo Říši anebo v budoucnosti jí propadne podle § 3 jedenáctého nařízení k zákonu o říšském občanství ze dne 25. listopadu 1941, Říš. zák. I, str. 722, Věstn. ř. prot. str. 668.

Nařízení nelze užítí na Židy cizí státní příslušnosti, kteří nespádají podle své dřívější protektorátní příslušnosti, německé nebo býv. česko-slovenské státní příslušnosti pod § 4 nař. ze dne 2. listopadu 1942. Stran každého Žida, který v Protektorátu Čechy a Morava má nabytí mortis causa, nebo dostati dary od protektorátního příslušníka nebo německého státního příslušníka, musí býti proto zkoumána jeho nynější a dřívější státní příslušnost a jeho nynější pobyt.

Nenáležejí-li v konkrétním případě Židé, o které jde, k okruhu osob, stanovenému v § 4 nařízení ze dne 2. listopadu 1942, mohou za podmínek, platných v Protektorátu Čechy a Morava nabytí jmění mortis causa a přijmouti darování samozřejmě s oněmi povinnostmi, po případě za oněch obmezení, která v Protektorátu platí pro nakládání se jměním příslušníků nepřátelských států (srv. zvláště nařízení ze dne 15. ledna 1940, Říš. zák. I, str. 191, a ze dne 5. března 1940, Říš. zák. I, str. 483, Věstn. ř. prot. str. 28 a 173, nařízení říšského protektora ze dne 16. dubna 1940, Věstn. ř. prot. str. 176, — nařízení k provedení nařízení o nakládání s nepřátelským jměním Říš. zák. 1940, I, str. 888, Říš. zák. 1941 I, str. 371, Říš. zák. 1942 I, str. 171 — Věst. ř. prot. 1940, str. 265, 1941, str. 462 a 1942, str. 97 — po případě též předpisy nařízení ze dne 4. srpna 1941, Říš. zák. I, str. 472, o ohlašování jmění Spojených států amerických a jejich státních příslušníků a nařízení říšského protektora ze dne 31. srpna 1941, Věstn. ř. prot. str. 491).

Poznamenávám dále, že zjištění, zda tu jsou předpoklady pro propadnutí jmění, činí pan říšský protektor v Čechách a na Moravě (Befehlshaber der Sicherheitspolizei und des SD).

V této souvislosti upozorňuji na to, že se Generální Gouvernement považuje ve smyslu tohoto nařízení vůči Německé Říši za cizinu (§ 7, odst. 1) nař. ze dne 4. března 1941, Říš. zák. I, str. 118 ve znění nařízení ze dne 31. ledna 1942, Říš. zák. I, str. 51).

2. Č. j. 37.272/43-14:

Věc: Další vedení pozůstalostního řízení v případech vystěhovaných Židů. Výklad § 2, odst. 1, — 13. nařízení k zákonu o státním občanství.

Na dotazy, docházející od soudů Zentralamtu für die Regelung der Judenfrage in Böhmen und Mähren v Praze, ve smyslu výnosů ze dne 10. července 1942, č. 35.834/42-14 a ze dne 16. února 1943, č. 5039/43-14 může býti ve většině případů pro nedostatek bližších nebo dostačujících údajů odpověděno teprve po důkladných a čas vyžadujících šetřeních. Tato šetření jsou ztížena ještě zvláště tím, že musí býti vždy zjišťován nynější pobyt židovského dědice, ježto případy, které je vyříditi podle nařízení o ztrátě protektorátní příslušnosti ze dne 2. listopadu 1942, Říš. zák. I, str. 637 (Věstn. ř. prot. str. 301) nenáležejí k příslušnosti Zentralamtu.

Dotazy pozůstalostních soudů a soudních komisařů vyřizují se Zentralamtem jako zvláště naléhavé. Upomínací dopisy jsou proto zbytečné a nepřispívají nijak k urychle-

nému vyřízení, nýbrž — poněvadž v poslední době nabyly značného rozsahu — jsou spíše způsobilé ztížití, po případě i rušiti pracovní chod u Zentralamtu.

Presidia vrchních soudů tedy uloží pozůstalostním soudům, aby zpravidla podle možnosti upustily od podobných upomínacích dopisů a aby samy daly podobný pokyn i notářům svého obvodu jako soudním komisařům.

Při této příležitosti je pozůstalostní soudy a notáře též upozorniti, že předpis § 2, odst. 1, 13. nařízení k zákonu o říšském občanství ze dne 1. července 1943, Říš. zák. I, str. 372 (Věstn. ř. prot. str. 104), který stanoví, že po úmrtí Žida připadá jeho jmění Říši, nemá zpětné účinnosti, takže se týká toliko případů úmrtí nastalých po účinnosti nařízení (t. j. po 8. červenci 1943); případy úmrtí, které nutno projednati podle nařízení výše uvedeného, jest oznámiti co nejdříve Vermögensamtu beim Reichsprotektor in Böhmen und Mähren.

Změny v osobním stavu notářů v Čechách (od zastavení Českého práva).

Přeložení:

Ministr spravedlnosti přeložil notáře: Jaroslava Kořána z Počátek do Chlumce nad Cidlinou (výnosem z 15. II. 1943), Dr. Zdeňka Šlemra z Vysočan do Pardubic (8. IV. 1943), Dr. Bohumila Krause z Rakovníka do Brandýsa nad Labem (21. X. 1943), Dr. Josefa Šebka z Nechanic do Prahy II. (3. XI. 1943), Dr. Václava Krčmu z Benešova do Prahy-Karlína (9. XI. 1943).

Jmenování:

Ministr spravedlnosti jmenoval notáři tyto kandidáty notářství: Stanislava Paďoura ve Vysokém nad Jizerou (15. II. 1943), Dr. Miloslava Palce v Soběslavi (27. V. 1943), Jana Žaloudka v Úpici (1. VI. 1943), Dr. Jana Duffka v Počátkách (10. VIII. 1943), Dr. Frant. Dvořáka v Praze-Vysočanech (3. IX. 1943), Dr. Theodora Nakonečného v Táboře (20. IX. 1943), Dr. Jana Lhotu v Roudnici nad Labem (1. X. 1943).

Uprázněná místa:

Notářská komora v Praze vypsala soutěž na tato notářská místa:

Rakovník — po Dr. Bohumilu Krausovi do 25. listopadu 1943 vyhláškou ze dne 1. XI. 1943, čj: 1772 n. k.

Benešov — po Dr. Václavu Krčmovi do 30. listopadu 1943 vyhláškou ze dne 15. listopadu 1943, čj: 1844 n. k.

Nechanice — po Dr. Josefu Šebkovi do 30. listopadu 1943 vyhláškou ze dne 15. listopadu 1943, čj: 1845 n. k.

Autoři článků v tomto čísle:

Auskultantka prac. soudu v Praze Dr Věra Kizlinková, stát. zást. v Praze Dr Jaroslav Jíra, okr. soudce exek. soudu v Praze Dr Ladislav Hlavatý, adv. v Praze Dr Jiří Effmert, univ. doc. a advokát v Brně Dr Hynek Bulín, sekretář Ústř. svazu průmyslu Dr Karel Srna, adv. v Kroměříži Dr Antonín Králíček, vrch. mag. komisař v Praze Dr Antonín Jiša, adv. koncip. v Praze Dr Antonín Špaček. — Stavovské hlídky: taj. adv. komory v Praze Dr Eugen Tarabrin, notář v Praze Dr František Janátka.